

Hodnotiaca správa za rok 2023

Vážené priateľky, priatelia včelári

Predkladám hodnotiacu správu o činnosti našej základnej organizácie za rok 2023.

Práca výboru

Členmi výboru sú okrem mňa priatelia: Ing. Ján Furcoň – tajomník, Ján Gemza – pokladník, a dôverníci Július Dlugolinský, František Kapolka, Jaroslav Drienovský a Zuzana Švienta. Oficiálne sa výbor ZO stretol:

5.1.2023 obsahom rokovania bolo:

- Informácia o rokovaní RZ v Prešove 11.12.2022.
- Príprava VČS za rok 2022
- Informácia o zmene nariadenia vlády č. 337 o dotáciách
- Vyplatenie dotácie za rok 2022

2.2.2023 obsahom bolo:

- Zoznámenie sa so schváleným Nariadením Vlády SR č. 10/2023 a príručky pre žiadateľa na predkladanie žiadosti o podporu pre podporné obdobie od 1.1.2023 do 30.6.2023
- Prerokovanie a schválenie upravenej žiadosti podľa prílohy č. 2 príručky pre žiadateľa na predkladanie požiadaviek k čerpaniu dotačných prostriedkov podľa Nariadenia vlády SR č. 10/2023 Z. z. na podporný rok 2022/2023 (1.1.2023 – 31.7.2023)

29.5.2023 obsahom bolo:

- Prerokovanie a schválenie žiadosti podľa prílohy č. 2 príručky pre žiadateľa na predkladanie požiadaviek k čerpaniu dotačných prostriedkov podľa Nariadenia vlády SR č. 10/2023 Z. z. na podporný rok 2023/2024.
- Koordinácia a zabezpečenie vzdelávacej aktivity pre základnú školu na budovateľskej v Poprade

11.10.2023 schválenie:

- Formulára A Žiadosti o poskytnutie dotácie na opeľovacu činnosť včiel na rok 2023

5.1.2024 obsahom rokovania bolo:

- Zabezpečenie výplaty príspevku za opeľovacu činnosť a odvod členského pre ústredný orgán a odvod príspevku do svojpomocného fondu.
- Organizačné zabezpečenie VČS v súlade s obežníkom č. 14 SZV.
- Zmeny v členskej základni

Práca a koordinácia činnosti výboru ako i organizácie sa zabezpečovala aj elektronickou formou. Zamerali sme sa na zlepšenie elektronickej komunikácie medzi členmi pravidelným aktualizovaním web stránky s názvom www.spisskastaraves.vcelari.sk na ktorej nájdete všetky informácie týkajúce sa Slovenského zväzu včelárov, ako i našej organizácie. Dajú sa tam nájsť všetky tlačiva potrebné k evidencii včelstiev, dotačnej politiky a pod. Za stránku vďačíme našej celoslovenskej organizácii, ktorá nám umožnila bezplatne využívať hosting stránky www.vcelari.sk

Takto sme napr. zaist'ovali dotáciu na podporu pre opel'ovaciú činnosť, veterinárne prehliadky na varoázu a podobne.

Členská základňa a počty včelstiev

Ku koncu roka 2022 bol počet členov v organizácii 42 a počet včelstiev bol 592. Ku koncu roka 2023 máme podľa CEHZ počet členov 44 a počet včelstiev 610. Pričom je potrebné povedať, že v CEHZ máme aj členov bez včelstiev a to: Semančík Ján, Matiašovce 208/27, 2x Soľus Ján, Potok 494/114, Matúš Džima, Potok 436/32, Matiašovce, Tomáš Švienty, Jesenského 373/54, Spišská Stará Ves, Pred rokovaním VČS sme oslovili týchto včelárov a zistili sme, že traja z nich nemajú záujem o pokračovanie členstva v SZV, ktorých odhlásime z CEHZ. Dvaja chcú ostať členmi našej organizácie a budú si platiť členské na 1 včelstvo ročne. Priateľ Miroslav Dziak má v CEHZ taktiež nulový stav hoci podľa jesennej kontroly na stanovisku mal sedem včelstiev. Je zrejme že stavy včelstiev v CEHZ nie sú presné, pretože po jesennom zisťovaní početnosti neboli stavy v CEHZ aktualizované.

V priebehu roka sme dostali tri prihlášky za členov do našej organizácii a to od priateľov Miroslav Dziak, Jozef Gallovič a Ing. Ján Marhefka, ktorí sú už zahrnutí v CEHZ. Okrem členov v CEHZ sú našim členom priateľ Jozef Imrich, ktorý zrušil farmu ale členom chce ostať aj naďalej.

V tejto súvislosti si Vás dovoľujem upozorniť, že je potrebné venovať pozornosť evidencii včelstiev v centrálnom registri a aktualizovať stavy u jednotlivých chovateľoch včiel tak, aby tam boli evidované aktuálne počty chovaných včelstiev. Má to vzťah aj k ďalším aktivitám v hospodárení so včelami, najmä pri plánovaní dotácii pre opel'ovaciú činnosť resp. pri liečení včelstiev, ale má to vplyv aj na výšku členských príspevkov, pretože tie sa tiež odvíjajú od počtu včelstiev u jednotlivých členov.

Okrem správnych počtov včelstiev je potrebné aktualizovať aj stanovištia včelstiev, v prípade ich presunu, v Centrálnnej evidencii hospodárskych zvierat. Prehľad o včelároch a včelstvách v území komplikuje možnosť rôzneho členstva v iných včelárskych organizáciách ako SZV ako i výskyt neorganizovaných včelárov. Tak vieme, že na našom území pôsobí možno aj pôsobia včelári, ktorí sú organizovaní v Asociácii včelárov Slovenska resp. v iných organizáciách alebo neregistrovaní. Vďaka centrálnemu registru a v spolupráci s okresnou veterinárnou a potravinárskou inšpekciou vieme, že v našom území máme minimálne o dvoch včelárov viac s minimálne 40 včelstvami. Vzhľadom na súčasnú situáciu s chorobami včiel, prosím všetkých našich členov o nahlasovanie včelárov, o ktorých viete, že nie sú evidovaní v centrálnom registri hospodárskych zvierat, pretože nám unikajú pri jarných a jesenných zdravotných prehliadkach a môžu byť potencionálnymi šíriteľmi chorôb včiel v našom území.

Chcem Vás upozorniť aby ste venovali pozornosť aj nahlasovaniu stavov včelstiev na obecné úrady a mestský úrad, aby sme predišli nedorozumeniam v prípade vzniku škodových udalostí, pretože tieto úrady zvolávajú škodovú komisiu, ktorá posúdi náhradu škody spôsobenú chránenou zverou. Chvála bohu sme v uplynulom roku nezaevidovali žiadne škody na včelách chránenou zverou.

Zdravotná problematika, zabezpečovanie liečiv

V súčasnosti máme 3 asistentov veterinárnych lekárov, ktorí sa zúčastnili preškolenia v Liptovskom Hrádku 11.3.2022 a obdržali osvedčenie, na základe ktorého im boli vydané poverenia na výkon služby úradného asistenta veterinárneho lekára do roku 2025. V jarnom období sa vykonali prehliadky 605 včelstiev na výskyt MVP, čo je taký istý počet včelstiev ako v roku 2022. V treťom štvrtroku sme vykonali prehliadky na stav varoázy a kontrolu stanovišť pre 718 včelstiev. Oproti roku 2022 nám jesenné stavy stúpili o 20 včelstiev. Ako sme však v úvode počuli ku 31.12.2023 sme mali 592 včelstiev, čo znamená, že sme zazimovali o 28 rodín menej ako sme mali včelstvá pri kontrole varoázy t.j. na začiatku septembra..

Ďalej sme sa zamerali na zabezpečenie prostriedkov pre všetkých včelárov na tlmenie varoázy, bolo to v podstate zabezpečenie avartínu na minimálne 2 ošetrenia. Naša organizácia pravidelne pre svojich členov zabezpečuje liečivo Avartín 01 B90, ktoré bolo objednané u výrobcu (firma Mede), v tomto roku nebol problém so zásobovaním tohto liečiva. Liečivo bolo doručené včelárom v priebehu mesiaca august. Viacerí naši včelári na svojich včelniciach použili proti klieštiku na liečenie aj iné prostriedky ako kyselinu mravčiu alebo amitráz v tekutej forme, Ekopol a pod.

V jarnom období boli vykonané prehliadky zdravotného stavu včelstiev monitoring na mor a hnilobu včelieho plodu v spolupráci s Regionálnou veterinárnou správou v Poprade. Spolupracovníci s veterinárnym lekárom predložili v stanovenom termíne výsledky z jarnej prehliadky včelstiev, na požiadanie jednotlivých včelárov konzultovali problematiku zdravotného stavu na konkrétnych prípadoch a bola im vyplatená prislúchajúca náhrada za prehliadky včelstiev.

Na základe poznatkov asistentov veterinárnych lekárov si dovoľujem všetkých upozorniť, že je potrebné:

- obmieňať dielo v úľoch aspoň 1/3, aby tam neboli staré tmavé a niekedy až čierne plasty v ktorých sa množia a prežívajú choroboplodné zárodky,
- udržiavať na včelniciach poriadok a sledovať zdravotný stav včelstiev aj v okolí svojho stanovišťa.
- nezabúdať na jesennú alebo jarnú dezinfekciu pôdy pred úľmi najlepšie nehaseným vápnom
- venovať pozornosť dezinfekcii včelárskeho náradia, úľov a použitých rámkov.

Samostatnou kapitolou pri zdravotnej starostlivosti je neochota najmä mladších včelárov zapájať sa aktívne v prevencii proti chorobám včelstiev. V súčasnosti máme aktívnych 3 úradných asistentov veterinárnych lekárov. Vzhľadom na pokročilý vek súčasných asistentov by bolo dobré, aby sa aspoň dvaja mladší včelári zúčastnili najbližšieho kurzu pre výkon Úradného asistenta veterinárneho lekára. Kurz je dvojdňový (štvrtok piatok) v Liptovskom Hrádku a v tomto roku je v týchto termínochv týchto termínoch:

Kurz - Asistent úradného veterinárneho lekára - začiatočník:

25.-26.4.2024 , 16.-17.5.2024, 13.-14.6.2024 .

Kočovanie, plemenárska práca

V našej organizácii sa kočovaniu nevenujú žiadni včelári. Taktiež v našej organizácii nemáme registrovaných chovateľov včelích matiek, ale zrejme väčšina z nás, si pre svoju potrebu chová zásobné matky a okrem rojenia sa venuje aj chovu matiek pre svoju potrebu. Najviac sa chovu matiek venuje priateľ Dlugolinský, ktorý je mnohokrát jedinou záchranou pre viacerých včelárov, pri osirotených včelstvách. V roku 2023 len priateľ Danko si zadovážil 2 matky z registrovaného chovu.

Produkcja medu a ostatných včelích produktov

Nezistovali sme presne včelí medný výnos za uplynulý rok, ale podľa mojich poznatkov a poznatkov výboru bol minulý rok výnimočne zlý. Po nástupe ukončení jarnej kvetovej znášky prišlo ochladenie a včely jarne zásoby spotrebovali a dá sa povedať, že ten ktorý nestihol vytočiť aspoň niečo z jarného medu točil med už len pri skladaní medníkov. Popri tom príležitostné roje, odložence a slabšie včelstvá bolo potrebné pravidelne prikrmovať. V minulom roku sme sa, vzhľadom na nedostatok medu nezúčastnili ani súťaže o najlepší med.

Ostatné včelie produkty naši včelári prevažne získavajú pre seba a pre svojich príbuzných, tak je to s voskom, propolisom či peľom. Jedine silnejšiu propagáciu týmto výrobkom robia priatelia z rodiny Švientych a p. Dlugolinsky.

Pre výrobu medu a ostatných je potrebné aj technické vybavenie a preto pripomínam, že na niektoré náradie a pomôcky je možné dostať podporu z prostriedkov EÚ. Preto apelujem najmä na mladších včelárov aby venovali pozornosť možnosti získať podporu najmä na technické pomôcky pre:

1. vytáčanie medu - zaobstaranie pomôcok na vytáčanie medu, zaobstaranie medometov, odviečkovacích zariadení, číriacich nádob a čerpadiel na med a pod.
2. spracovanie a skladovanie medu
3. získavanie a spracovanie včelieho vosku - zaobstaranie zariadení na získavanie vosku a následne výroby medzistienok.
4. pre získavanie ďalších včelích produktov ako zariadenia k získavaniu a spracovaniu peľu, propolisu, včelieho jedu a materskej kašičky.

Nechcem nikoho nasilu presviedčať o efektívnosti využiť podporu na včelárske pomôcky z programu pre podporu včelárov. Bolo by však vhodné konzultovať s predsedom pred tým, ako idete investovať väčší obnos prostriedkov do nových včelárskych potrieb, či nie je možné túto investíciu realizovať z podpory pre včelárov, kde je možné ušetriť podľa druhu podpory až do 70%. Na to je potrebné pamätať do konca apríla, pretože v máji sa žiadosť za základnú organizáciu sumarizuje a začiatkom júna predkladá na sekretariát SZV.

Výchovno-vzdelávacia činnosť

V uplynulom roku sme sa v spolupráci s priateľom Tomášom Krempaským zúčastnili Medzinárodného dňa detí v ZŠ v Poprade, kde sme traja p. Gemza, p. Dlugolinský a ja prezentovali deťom život a prácu včiel s prezentačným úľom a s ukážkou náradia a pomôcok pri včelárení. Akcie

sa zúčastnilo do 800 žiakov školy. Okrem toho predseda urobil dve prezentácie v júni pre náhodné školy v prírode , ktoré nás kontaktovali so žiadosťou a takúto aktivitu.

Časopis včelár a kalendáre boli objednané pre záujemcov, ktorí prejavili záujem. Je povzbudzujúce, že záujem o vzdelanie u našich včelárov rastie, čomu nasvedčuje aj to, že sa zvyšuje záujem o odber odborného časopisu včelár, ktorý odoberajú v súčasnosti 15 včelári čo je skoro 40% členov. Sekretariát nám ponúka aj ďalšie materiály, ktoré si môžete objednať spoločnou objednávkou - podrobnosti môžete získať u priateľa Jána Gemzu

Nie úplne to patrí do vzdelávacej činnosti, ale minulý rok sa uskutočnilo Valné zhromaždenie SZV na ktorom sa zúčastnil predseda SZV. Valné zhromaždenie sa uskutočnilo v Gbeľanoch pri Žiline a jeho hlavným programom boli voľby do orgánov SZV. Iste všetci viete, že vo voľbách uspel pán Pavel Filo, riaditeľ SOŠ pod Bánošom.

V rámci spolupráce sa predseda zúčastnil vo februári aj Výročnej členskej schôdze ZO Stará Lubovňa a taktiež sa v tej istej organizácii zúčastnil vzdelávacej aktivity – chov matiek ktorú lektoroval pán Ján Vasil od Žiliny.

Záver

Záverom mi dovoľte sa poďakovať všetkým členom našej organizácie za vzájomný rešpekt a ochotu spolupracovať. Zvlášť sa chcem poďakovať asistentom veterinárnych lekárov, dôverníkom v teréne v jednotlivých obciach, členom výkonného výboru. No a samozrejme aj všetkým, ktorí sa aktívne zapojili do vnútro zväzovej činnosti.

Prajem Vám všetkým silné včelstva, veľa radosti z práce s včielkami a samozrejme úspešný koniec včelárskeho roka.

Ďakujem za pozornosť.

V Spišskej Starej Vsi 28.1. 2022